

УДК 281.95:271 (477.83) «1913»

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/41-1-3>

Юрій СТЕЦИК,

orcid.org/0000-0003-1795-687X

доктор історичних наук, доцент,
професор кафедри історії України

*Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Львівська область, Україна) stetsyk_u_o@ukr.net*

Богдан ПАНЬКІВ,

orcid.org/0000-0001-6840-8318

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
історичного факультету

*Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Львівська область, Україна) pankivbogdan0901@gmail.com*

ВІЗИТАЦІЙНИЙ ОПИС БРОНИЦЬКОЇ ПАРАФІЇ (1913 Р.): ФОРМУЛЯР ПРОТОКОЛУ ТА ДЖЕРЕЛЬНА ЕВРИСТИКА

Визначено актуальність дослідження актових парафіяльної документації та традицій її укладення як для вивчення історії й культури парафій, так і для створення ефективних механізмів адміністративного управління розлогими парафіяльними осередками в сучасних умовах їх активної розбудови. Подано загальний історіографічний огляд регіональних і краєзнавчих праць, які присвячені історії парафіяльних храмів. Зазначено основні публікації протоколів візитацій, які авторам вдалося віднайти та ввести до широкого наукового обігу. Мета дослідження – проаналізувати структуру формуляру протоколу деканальної візитації та встановити його інформаційний потенціал для висвітлення історії й духовної культури парафіяльної спільноти села Броніця, яке в розглядуваний період належало до Мокрянського деканату Перемишльської греко-католицької єпархії. Проаналізовано час, місце та авторство укладення візитаційного опису броницької парафії. Встановлено мовні особливості документа. Окреслено загальні інформаційні аспекти візитаційного опису як комплексного актового джерела (парафіяльна адміністрація, канцелярія, будинки, скарбниця, спільнота). Охарактеризовано адміністративну та душпастирську працю пароха. Укладено біографічні відомості про отця Михайла Юзьвяка. Визначено форми прояву християнської набожності парафіян. Окреслено стан збереженості помешкань пароха, господарських приміщень попівства та шкільного будинку. Визначено чисельність літератури в парафіяльній бібліотеці. Представлено вигляд парафіяльних цвинтарів. Подано опис основних церковних речей, що необхідні для проведення літургій. Візитаційний опис доповнено статистичними відомостями з єпархіального шематизму за 1913 р., зокрема даними про розміри церковних землеволодінь і їхні прибутки, матеріальне забезпечення пароха, чисельність парафіян та осіб іншого віровизнання, наявність культурно-освітніх установ. Визначено перспективи дослідження в укладенні порівняльних характеристик для простеження динаміки розвитку парафії та її інституцій.

Ключові слова: протокол, візитація, декан, парох, парафіяни.

Yuriy STETSYK,

orcid.org/0000-0003-1795-687X

PhD hab. (History), Associate Professor;

Professor at the Department History of Ukraine

*Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
(Drohobych, Lviv region, Ukraine) stetsyk_u_o@ukr.net*

Bogdan PANKIV,

orcid.org/0000-0001-6840-8318

Applicant of the first (Bachelor's) Level of Higher Education
of the Faculty of History

*Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
(Drohobych, Lviv region, Ukraine) pankivbogdan0901@gmail.com*

VISITATION DESCRIPTION OF BRONICJA PARISH (1913): PROTOCOL FORM AND SOURCE HEURISTICS

The relevance of the study of the act parish documentation and traditions of its conclusion is determined both for the study of the history and culture of parishes and for the creation of effective mechanisms of administrative management of

extensive parish centers in modern conditions of their active development. A general historiographical review of regional and local lore works devoted to the history of parish churches is given. The main publications of the visitation protocols, which the authors managed to find and introduce into wide scientific circulation, are noted. The purpose of the study is to analyze the structure of the dean's visit protocol form and establish its information potential for covering the history and spiritual culture of the parish community of Bronytcja village, which in the period under review belonged to the Mokryany deanery of Przemyśl Greek Catholic Diocese. The time, place, authorship of the visitation description of the Bronytcja parish are analyzed. The language features of the document are established. The general information aspects of the visitation description as a complex act source are outlined: parish administration, office, houses, treasury, community. The administrative and pastoral work of the pastor is described. Biographical information about Father Mykhailo Yuzviak has been compiled. The forms of manifestation of Christian piety of the parish population are determined. The state of preservation of the pastor's dwellings, economic premises of the parish and the school building is outlined. The number of literature in the parish library is specified. The view of parish cemeteries is presented. The description of the basic church things necessary for carrying out liturgies is given. The visitation description is supplemented by statistical data on eparchial schematism for 1913: the size of church land holdings and their incomes, the material support of the pastor, the number of parishioners and persons of other faiths, the presence of cultural and educational institutions. Prospects of research in the conclusion of comparative characteristics for tracking of dynamics of development of parish and its institutions are defined.

Key words: protocol, visitation, dean, pastor, parishioners.

Постановка проблеми. У сучасних умовах розбудови парафіяльної мережі храмів Української Греко-католицької єпархії постає необхідність розроблення механізмів ефективного управління досить розпорошеними церковними осередками. Для вирішення цієї проблеми необхідно вивчити адміністративний досвід попередніх поколінь, який був утрачений і забутий унаслідок ліквідації Української Греко-Католицької Церкви (далі – УГКЦ) радянською атеїстичною системою. В Унійній Церкві, яка є попередницею УГКЦ, у ранньомодерний період інститут візитування не був сталим явищем – проводився в окремих єпархіях та охоплював незначні часові проміжки. Тривалий час протокол візитації парафіяльних храмів не був унормованим і не мав чітко окресленого формуляру документа. Встановлення австрійської влади та проведення нею релігійних реформ привело до уніфікації візитаційної документації. Однак події 1848 р. призвели до тимчасової ліквідації практики візитування єпископами та деканами. І тільки за урядування галицького митрополита Андрія Шептицького було відновлено інститут візитування парафій, що мав дисциплінувати галицьке духовенство та розглядався як один з адміністративних механізмів піднесення УГКЦ.

Аналіз досліджень. Історія парафіяльних храмів села Брониця, що на Дрогобиччині, залишається недослідженою в церковному краєзнавстві (Слободян, 1998; Blazejowskyj, 1995). Сучасні дослідники краю зібрали й узагальнили фактологічний матеріал, який потребує верифікації та джерельного підтвердження (Пастух та ін., 2012), адже більшість розповідей побудовані на спогадах і припущеннях, що потребують уточнення й конкретизації. Започатковані нами джерельні

публікації (Паньків, 2020; Паньків, Стецик, 2021; Стецик, Паньків, 2021) дають змогу заповнити ці прогалини, оскільки віднайдений і запроваджений нами архівний матеріал дає можливість більше дізнатися про життя броницької парафії в минулому та простежити послідовне нагромадження в упосаженні парафіяльних храмів (Шематисмъ всего клира греко-католического епархій соединенныхъ, 1913; Шематизм Самбірсько-Дрогобицької єпархії УГКЦ, 2014).

Мета статті – проаналізувати структуру формуляру протоколу деканальної візитації та встановити його інформаційний потенціал для висвітлення історії й духовної культури парафіяльної спільноти села Брониця, яке в розглядуваний період належало до Мокрянського деканату Перемишльської греко-католицької єпархії.

Виклад основного матеріалу. Протокол деканальної візитації (див. додаток А) подає відомості про час, місце та авторство його укладення (1 липня 1913 р., с. Брониця, місто-декан (заступник) Антон Миколайович, який допомагав керувати Мокрянським намісництвом). Об'єктивність поданої інформації засвідчили місцеві церковнослужителі, які підписалися шляхом ставлення хрестиків (провізори Стефан Кульчицький і Василь Федчак, паламар Михайло Грицьків, дяк Микола Магович) (Archiwum Państwowy w Przemyślu, н/д: 370).

Документ укладений із використанням тогочасної ділової мови – «язичія», яке набуло поширення в Галичині впродовж другої половини XIX – на початку XX ст. та активно використовувалося під час укладення церковної документації. Відповідно, у виданні протоколу деканальної візитації збережено особливості тогочасного правопису, які дають змогу простежити особливості написання церковної термінології.

На перший погляд досить фрагментарні відомості протоколу візитації не дають можливість розглянути всю історію парафіяльних храмів, однак вони допомагають створити загальне уявлення про реальний стан парафіяльної адміністрації, храму та громади. Загальні біографічні відомості про пароха о. Михайла Юзьвяка доповнені характеристиками його діяльності в парафії, зокрема: утримання храму, відправлення богослужінь та уділення Святих Тайн, провадження документації парафіяльної канцелярії, догляду за парафіяльними будинками, обліку фінансового становища парафії (прибутків і видатків), залучення мирян до церковного служіння (провізор, співак, паламар). Загалом на пароха подана позитивна характеристика: ретельно виконує свої обов'язки, відправляє вчасно й відповідно до церковних правил різні види богослужінь, у неділі й у свята під час літургій виголошує проповіді, провадить катехитичну науку, завжди поспішає до хворих зі Святими Тайнами, регулярно проводить пасхальну сповідь для парафіян, один раз на рік відвідує помешкання вірян. Зазначено, що під час опитування місцевих людей заступник декана не почув жодної скарги на отця Михайла (Archiwum Państwowy w Przemyślu, н/д: 367).

Відповідно до австрійського законодавства з релігійних питань місцевий парох посідав статус державного службовця. Зокрема, на нього покладався обов'язок із провадження парафіяльної канцелярії: укладення метричних книг (народжених, одружених, померлих), нотування урядових і єпархіальних розпоряджень із церковних питань (для цього зберігалися в парафіяльній канцелярії Перемишльські єпархіальні відомості), ведення реєстру літургій та сповідей, протоколів передшлюбних оповідей. Відповідно, під час проведення візитаційних обстежень візитатор переглядав актову документацію парафіяльної канцелярії та вносив відомості про час її ревізування, вписував до візитаційного протоколу дані про її наявність чи відсутність, зазначаючи стан їх збереженості. Відповідно до візитаційного опису 1913 р. актова документація парафіяльної канцелярії провадилася належним чином. Зокрема, зазначено, що актові метричні книги велися латинською мовою (Archiwum Państwowy w Przemyślu, н/д: 368). Для початку ХХ ст., коли вже масового поширення набуло використання української мови в церковному справочинстві, виглядає дивним збереження латиномовних традицій на рівні парафії у веденні актової метричної документації.

Окрему увагу візитатор звернув на рівень набожності серед парафіян: відсутність подруж-

ніх пар без церковного шлюбу (іменовані як «дикі подружжя»), уникання важкої фізичної праці в неділю та свята, невідвідування корчми під час відправлення богослужінь, долучення до виконання обов'язків нічної варту коло храму (була постійною), утворення мирянського «Братства тверезості» (планувалося утворення церковного братства на підставі давніх статутів), відправлення дітей на катехитичну науку. Відповідно, у кінцевих примітках до деканального протоколу візитатор не подав жодних зауважень щодо адміністративної праці пароха та набожності парафіян (Archiwum Państwowy w Przemyślu, н/д: 370).

Житловий будинок пароха був у гарному стані, оскільки в 1906 р. він був реставрований. Натомість господарські будівлі церковного фільварку перебували в поганому стані. Збирався будівельний матеріал на спорудження нових господарських приміщень. Будинок сільської школи, що перебував у віданні місцевого пароха, після проведення ремонту був у гарному стані (Archiwum Państwowy w Przemyślu, н/д: 368). Це була однокласна школа з українською мовою навчання, до якої в 1913 р. було записано 275 учнів (Шематисьмь всего клира греко-католического епархий соединенных, 1913: 241).

При матірному храмі Св. Арх. Михайла була організована парафіяльна бібліотека, яка в 1913 р. налічувала вже 20 одиниць. До парафії належали два цвинтарі (один новий, а другий старий), обидва в гарному стані, оскільки були доглянутими, обгородженими, обсадженими деревами (Archiwum Państwowy w Przemyślu, н/д: 369).

Церковний кивот у парафіяльних храмах регулярно (кожні два тижні) поновлювався. Парох зберігав у належному стані освячене миро, яке використовував для мирування парафіян. У храмах були дві окремі позолочені чаші для уділення святого причастя. У захристях храмів зберігалася достатня кількість церковних риз (фелонів, стихарів) для церковнослужителів. У церквах був тільки один головний вітвар, натомість бічні вітвари не були створені, оскільки не було практичної потреби в цьому, адже всі ці храми обслуговував один парох, який не мав сотрудників (помічників). На цих вітварях були освячені єпископом полотна із часточками святих (антимінси), без яких, відповідно до канонічного права, не можна було відправляти богослужіння. Храми були укомплектовані повним набором літургійних книг (Біблія, Євангелія, Псалтир, Ірмолой, молитовники тощо). У середині храми були упосажені канонічними іконами, а зовні виглядали як добре доглянуті, нові будівлі (Archiwum Państwowy w Przemyślu, н/д: 367).

Місцеві парафіяни відзначалися християнською побожністю, оскільки регулярно приступали до пасхальної сповіді, а на богослужіннях були уважними і скромними. Особлива увага зверталася на поповнення церковного спорядження та на укладення інвентарного опису церковного майна, де зазначалося, що є у храмі, що втрачено, а що придбано. Візитатор зазначив, що парафія не має заможних благочинців, а кожний парафіянин жертвує доступну для нього матеріальну частку на потреби храму, що давало змогу утримувати його в належному стані. Загалом парафіяльна спільнота переконливо дотримувалася прадідівського греко-католицького обряду, оскільки ніхто не вдавався до конфесійної конверсії. Ніхто з парафіян, урядників та сусідів не зазіхали на церковні землеволодіння шляхом їх відчуження й нелегітимного привласнення (Archiwum Państwowu w Przemyślu, н/д: 368). Зібрані пожертви парафіян зберігалися в церковній скарбниці, якою слугувала скарбонка на два ключі (належали різним провізорам, які контролювали один одного), що зберігалася в головному храмі Св. Архистратига Михаїла. Церковні провізори провадили докладний фінансовий реєстр прибутків і видатків парафіяльної скарбонки. Парафіяльний уряд намагався розраховувати на власні фінансові надходження, оскільки не вдавався до грошових позик (Archiwum Państwowu w Przemyślu, н/д: 369).

Станом на 1913 р. Броницька парафія зростає до 1973 вірян: до матірнього храму належали 998 душ, а дочірню церкву відвідували 975 парафіян. Значна частина парафіяльної громади (220 осіб) емігрувала до Америки. Поряд із греко-католиками на території парафії проживали люди іншого віровизнання: римо-католики – 23 особи, юдеї – 61 особа, протестанти – 1 особа.

У віданні пароха перебували два храми: матірній (основний) храм Св. Арх. Михаїла (дерев'яний, перебудований та освячений у 1903 р.) і дочірній (філіяльний) храм Св. Василя Великого (дерев'яний, побудований 1874 р.). Остання канонічна (єпископська) візитація парафії була проведена в 1904 р. з ініціативи перемишльського владика Константина Чеховича. Світський патронат над храмами належав пані Софії Стржелецькій, яка мала приватні володіння в селі Броніця (Шематисмь всего клира греко-католического епархій соединеныхъ, 1913: 240).

Досить тривалий час (у 1910–1938 рр.) у броницькій парафії урядував о. Михайло Юзьвяк, котрий народився в 1873 р. (місцевість не встановлена), одружився та отримав ієрейські священства в 1900 р. Після смерті дружини (1934 р.)

став священником-вдівцем, самостійно виховував п'ятеро дітей. Душпастирське служіння розпочинав як помічник пароха в с. Корманичі (Перемишльський повіт, 1900–1901 рр.). Надалі перемишльський владика призначав отця Михайла на вакантні посади адміністратора парафій у різних селах епархії (це були Биличі (Самбірський повіт, 1901–1903 рр.), Звір (Самбірський повіт, 1903–1904 рр.)), а з 1904 р. о. Михайло вже отримав статус пароха (спочатку продовжував пасторальну працю в с. Звір, а з 1910 р. відправлений до броницької парафії, де душпастирював до кінця життя). Помер 12 січня 1938 р., похований на парафіяльному кладовищі у Броніці (Стецик, 2021: 51).

До церковних землеволодінь належали орне поле (80 моргів) та сіножать (26 моргів). Прибуток із поля становив 518 крейцерів 28 сотиків. Для купівлі деревини на опалення помешкання пароха витрачалося 40 корон. Дохід від облігацій, які були покладені на депозит до банку під відсотки, становив 16 крейцерів. Також пароху доплачувала австрійська влада з релігійного фонду 822 крейцери 59 сотиків. Податок із церковних землеволодінь становив 184 крейцери 98 сотиків (Шематисмь всего клира греко-католического епархій соединеныхъ, 1913: 241).

У 1913 р. в селі Броніця діяли дві хатичитальні: одна належала товариству Качковського (100 членів), а друга – товариству «Просвіта» (35 членів). До діяльності цих читалень долучалися місцеві парохі, які провадили християнські читання для місцевих малограмотних сільських жителів (Шематисмь всего клира греко-католического епархій соединеныхъ, 1913: 241).

Висновки. Унаслідок аналізу нами встановлено, що формуляр протоколу деканальної візитації структурований послідовно й логічно та містить комплексний перелік запитань, на які делегований візитаційний комісар мав дати конкретні лаконічні відповіді. Подана інформація мала бути вивіреною та об'єктивною, що викликає довіру й неупередженість сучасних дослідників парафіяльних храмів. Протокол візитації має усталену структуру, яка сформувалася впродовж століть; її утворюють такі елементи: душпастир, церква, священнодіяння, парафіяльні акти, парафіяльні будинки, церковна скарбниця, примітки візитатора. Хоча візитаційний опис є досить схематичним і лаконічним, він дає змогу підійти комплексно до вивчення історії й культури броницької парафії: розглянути як матеріальне забезпечення, так і особливості духовної праці пароха та основи християнського життя парафіяльної

громади. Зокрема, звернено увагу на прояви набожності в середовищі християнської спільноти та на копітку працю священнослужителя. Візитатору вдалося зафіксувати й конкретизувати факти щодо організації мирянських товариств у парафіяльній громаді.

Перспективний напрям дослідження вбачаємо в розширенні зібраного нами статистично-довідкового матеріалу більш розлогими наративами та порівняльними характеристиками, які дадуть змогу простежити динаміку розвитку парафіяльних храмів та їхніх християнських спільнот, що постійно зростали як чисельно, так і духовно.

Додаток А

ПРОТОКОЛЬ

отправленого посьщенія деканального

Церкви в Брониць

м[есто] деканомъ о. Антономъ Николаевичемъ
дня 1 липня 1913

§ I. Душпастырь

Въ приходъ Брониця исповняе душпастырство самостоятельно

Ч. Г. Михайль Юзьвякъ въ свойствъ пароха рожденный року 1873. рукоположенный року 1900

на мьстци отъ року 1910 женатый и отецъ 5 дьтей.

§ II. Церковь

Ниже подписанный поклонившись Найсвятѣйшимъ Тайнамъ, обучивши згромажденныхъ прихожанъ о намьренію посьщенія деканального, приступилъ къ изслѣдованію слѣдующихъ предметовъ:

1. Чи кивоть чисто удержуеся, частки Пренай-святѣйшихъ Таинъ чи въ количествъ потребномъ для хорыхъ находятся, чи що 14 дней обновляти звыкли? – Кивоть чисто утримуеся, въ серединъ вызолочений, частиць досить, що 14 дней водмьюются

2. Мирница чи находится, чи отновлено миро Святое? – есть, миро святе відновлено

3. Колько находится Чашей, чи добре позолоченіи? – 2

4. Колько есть фелонь въ добромъ стань? – 7

5. Чи позначены вышитыми числами деканального инвентаря? –

6. Колько стихарь? – 4

7. Колько поясовъ? – 4

8. Колько побочныхъ олтаревъ? – нема

9. Колько якого храму? – парохіальна св. Арх. Михайла, філіална св. Василя Великого

10. Чи находится на всьхъ Антиминсь? – есть
11. Проскомедія и молитвы по причащенію чи находятся? – суть

12. Чи суть всь книги литургическіи, и въ якомъ стань? – суть всь

13. Чи нема образовъ неприличныхъ? – нема

14. Церковь въ якомъ стань? – нова

15. Звоница въ якомъ стань? – нова

16. Кладбище – чи есть досить мьстца, чи обгороджено? Засажено деревомъ? – есть старе, есть нове

17. Домъ школьный чи есть? – есть в добромъ стане

§ III. Священнодѣйствіе

Прихожанамъ предложено:

1. Якъ ся заходитъ священникъ и чи не творить якои соблазни? – не дае жодной соблазни, есть примьромъ житя для нихъ

2. Чи Богослуженіе рано и вечеръ въ своемъ часъ по правиламъ церковнымъ отправляеся? – богослуженя відправляеся після правила церковного

3. Слово Боже чи проповьдуеся въ часъ Службы Божой и наука катехитична чи преподаеся въ Недель и Свята? – слово Боже и наука катехитична преподаеся

4. Чи Душстаровникъ завозванный до хорого безъ проволоки поспьшае? – так

5. Чи отправили прихожане Сповьдь пасхальную? – виправляють всь

6. Чи въ Церкви прихожане прилично и побожно Богослуженію присутствують? – заховуютья побожно

7. Чи приходникъ парохіянъ своихъ въ опредьленныхъ часахъ посьщае? – так

8. Чи не мають жадобы якои противо своему приходнику касательно перетьганія на належности зъ права епитрихилия, або частого отдаленія изъ мьстца своего прихода? – нь

9. Чи не находятя дикіи малженьства, або чи не дьются публичніи соблазни? – нема

10. Чи не пересьджують прихожане въ часъ якого Богослуженія въ корчмахъ и отъ работъ тяжкихъ въ Недель и Свята не воздержуютья? – нема такихъ

11. Чи порядно отбуваеся стражъ ночная коло церкви? – стала стража

12. Чи заведено Братство церковное, и колько числитъ членовъ? – есть не на статутахъ, лише светское на статутахъ брацтво Тверезости. Приказано оживити брацтво Тверезости, а церковне заснувати на статутахъ

13. Чи заведено товарищество мьрности, и колько членовъ? – брацтво Тверезости

14. Чи посилають родичи дітей на катехитичну науку? – посилають

15. По здыланомь испытъ якій обявился успьхъ? – дуже добрий

16. Чи не має гдещо приходникъ примьтити? – нема

17. Чи не мають що прихожане внести? – нема

18. Чи есть инвентарь деканальный? –

19. Що прибуло до Церкви сего року? – фелонь, 2 патериць за 350 к.

20. Котріи суть знакомитшіи благодѣтели церкви? – нема

21. Чи не отступилъ кто отъ своего греч. к. обряда? – ништо

§ IV. Акта приходскіи

1. Где переходуются метрики и прочіи акта приходскіи? – метрики переходуются в шафь на ключа замкнени в канцеляриѣ парохіальной

2. Спись всьхъ актовъ чи находится? – есть

3. Чи находится списъ всьхъ періодичныхъ подань? – заступае протоколь дѣйствъ

4. Метрики якъ проваджены? – въ языць латиньскому

5. Чи пишутся при свѣдкахъ? – при свѣдкахъ

6. Чи заховуются приписи при помершихъ? – заховуются

7. Чи заховуются приписи при войсковыхъ? – заховуются

8. Протоколь дѣйствій (Questions Protokoll)? – есть

9. Протоколь розпоряджень чи провадятся? – заступае Вьстникъ епархиальны

10. Протоколь школьный? – виписы дѣтей до школы выдаеся зарядови школьному

11. Протоколь Св. Службъ фундушovýchъ? – нема

12. Протоколь Службъ божихъ приватныхъ? – есть

13. Протоколь побираныхъ нележитостей права епитрахильного? – есть

14. Протоколь оповьдей? – есть

15. Протоколы предслубніи въ якомъ стань? – есть в добромъ стань

16. Друкованы курренды зь року 1857? –

17. Книга конскрипціи? – есть

18. Чи вообще акта парохіальныи въ порядку? – такъ

19. Библиотека парохіальная колько мьститъ въ собь книгъ? – 20

§ V. Будынки парохіальніи

1. Въ якомъ стань домъ мешкальный приходскій? – въ добромъ стань

2. Будынки господарскіи прихода? – мають будуватися нови, на що конкуренция перевадиться

3. Чи не зайшли якій насилія правъ церковныхъ або грунту церковного? – ништо

4. Що въ той мьрь здылано? –

§ VI. Скарбона церковна

1. Чи находится скринка двома ключами осмотрена, где ся переходуе? – скарбона зь двома ключыками переходуеся въ церквь

2. Чи предложеный протоколь скарбонны церквонной; чи приходникъ съ концемъ року обчисляе приходы и росходы церквонныи зь провизорами? – предложено протоколь скарбонны церквонной обчисленому за рочни приходы и розходы зь провизорами

3. Колько найдено грошей готовыхъ? – в матерній 164 к. 26, в філіальной 429 к. 04

4. Колько выжиченыхъ? – нема

5. Разомъ? –

6. Которыи суть Провизоры церквонныи? – 1) Стефанъ Кульчицкий; 2) Василь Федчакъ

7. Кто есть пьвцемъ церквоннымъ? – тимчасовымъ Миколай Матовичъ

8. Кто есть паламаромъ церкви? – Михайло Грицків

9. Чи всь тіи пильно обовязки свои, и съ добрымъ прикладомъ для прихожанъ справляють? – сповняють обовязки

Примьчанія посьщаючого Настоятеля Деканата:

о. Мих. Юзьвякъ

Стефанъ Кульчицкий

Михайло Грицків

Василь Федчакъ

А. Миколаевичъ

М[істо] Деканъ (Archiwum Państwowy w Przemyślu, н/д: 367–370).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Паньків Б. Протокол деканальной візитації храму Св. Арх. Михаїла с. Брониця (1901 р.) *Збірник наукових праць студентів історичного факультету* / за ред. Л. Тимошенка, В. Галика. Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2020. Вип. X. С. 49–56.

2. Паньків Б., Стецик Ю. Деканальне візитування парафіяльних храмів села Брониця (1907 р.). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / ред.-упор. : М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : ВД «Гельветика», 2021. Вип. 39. Т. 1. С. 42–49.

3. Пастух Р., Сов'як П., Шимко І. Дрогобиччина: свідки епох. Енциклопедична книга-альбом. Дрогобич : Коло, 2012. 488 с.
4. Слободян В. Церкви України. Перемиська єпархія. Львів, 1998. 760 с.
5. Стецик Ю., Паньків Б. Духовенство парафії села Брониця (1828–1944 рр.): біографічний огляд. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / ред.-упор. : М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : ВД «Гельветика», 2021. Вип. 40. Т. 1. С. 48–52.
6. Шематизмъ всего клира греко-католического епархій соединеныхъ Перемиской, Самборской и Сяноцкой на рокъ водъ Рожд. Хр. 1913. Перемишль, 1913. 418 с.
7. Шематизм Самбірсько-Дрогобицької єпархії УГКЦ. Дрогобич : Коло, 2014. 1018 с.
8. Archiwum Państwowy w Przemyślu. Archiwum Biskupstwa Grekokatolickiego w Przemyślu. Sygn. 5830. S. 367–370.
9. Blazejowskyj D. Historical sematism of the eparchy of Peremyśl including the Apostolic Administration of Lemkivscyna (1828–1939). Lviv : Kamenyar, 1995. 1008 p.

REFERENCES

1. Pankiv, B. (2020). Protokol dekanalnoi vyzytatsii khramu Sv. Arkh. Mykhaila s. Bronytsia (1901 r.) [Protocol of the dean's visitation of the church of St. Arch. Michael in the village of Bronicja (1901)]. *Zbirnyk naukovykh prats studentiv istorichnoho fakultetu* / L. Tymoshenko, V. Halyk (eds.). Drohobych: Vydavnychiy viddil DDPU imeni Ivana Franka, issue X, pp. 49–56 [in Ukrainian].
2. Pankiv, B., Stetsyk, Yu. (2021). Dekanalne vyzytuvannia parafialnykh khramiv sela Bronytsia (1907 r.) [Decanal visitation of parish churches in the village of Bronicja (1907)]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk* / M. Pantuk, A. Dushnyi, I. Zymomria (eds.). Drohobych: Publishing House "Helvetyka", issue 39, vol. 1, pp. 42–49 [in Ukrainian].
3. Pastukh, R., Soviak, P., Shymko, I. (2012). Drohobychchyna: svidky epokh. *Entsyklopedychna knyha-albom* [Drohobych: witnesses of epochs. Encyclopedic book-album]. Drohobych: Kolo, 488 p. [in Ukrainian].
4. Slobodian, V. (1998). Tserkvy Ukrainy. Peremyska yeparkhiia [Churches of Ukraine. Diocese of Peremyshl]. Lviv, 760 p. [in Ukrainian].
5. Stetsyk, Yu., Pankiv, B. (2021). Dukhovenstvo parafii sela Bronytsia (1828–1944 rr.): biohrafichnyi ohliad [The clergy of the parish of the village in Bronycja (1828–1944): biographical review]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk* / M. Pantuk, A. Dushnyi, I. Zymomria (eds.). Drohobych: Publishing House "Helvetyka", issue 40, vol. 1, pp. 48–52 [in Ukrainian].
6. (1913). Shematyzm vseho klyra hreko-katolycheskoho yeparkhii soiedynenyh Peremyskoy, Samborskoy y Sianotskoy na rok vod Rozhd. Xhr. 1907 [Schematism of the entire clergy of the Greek Catholic dioceses of the united Peremyshl, Sambor and Syanok on the Rock from Birth. Chr. 1913]. Peremyshl, 418 p. [in Ukrainian].
7. (2014). Shematyzm Sambirsko-Drohobytskoi yeparkhii UHKЦ [Schematism of the Sambir-Drohobych Eparchy of the UGCC]. Drohobych: Kolo, 1018 p. [in Ukrainian].
8. State Archives in Przemyśl. Archiwum Biskupstwa Grekokatolickiego w Przemyślu. Sygn. 5830 [Archives of the Greek Catholic Bishopric in Przemyśl. Ref. 5830], pp. 367–370 [in Polish].
9. Blazejowskyj, D. (1995). Historical sematism of the eparchy of Peremyśl including the Apostolic Administration of Lemkivscyna (1828–1939). Lviv: Kamenyar, 1008 p. [in English].